

Dosarul nr. 3ra-679/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

08 septembrie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ludmila Curcă împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, împotriva deciziei din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 martie 2019, Ludmila Curcă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia cu privire la anularea refuzului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr. 224 din 13 martie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze indemnizația lunară viageră, achitată conform prevederilor art. 26 alin. (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului, începând cu 01 aprilie 2015, ținându-se cont de indexarea salariului judecătorului, încasarea diferenței dintre indemnizația lunară viageră achitată și cea recalculată, începând cu 01 aprilie 2015, obligarea recalculării și achitării pe viitor a indemnizației lunare viagere, ținându-se cont de indexarea salariului judecătorului, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, a activat în funcție de judecător în cadrul Judecătoriei Cimișlia în perioada 09 septembrie 1985 - 23 aprilie 2014.

La data de 06 ianuarie 2009, i-a fost calculată pensia pentru vechime în muncă ca judecător.

La 23 aprilie 2014, a demisionat din funcția de judecător al Judecătoriei Cimișlia, iar la 07 mai 2014, a solicitat prin cerere achitarea indemnizației lunare

viagere în proporție de 85 % față de salariul mediu plătit judecătorului în funcție, având o vechime în funcția de judecător de 29 ani.

Începând cu 07 mai 2014, i s-a achitat indemnizația lunară viageră în mărime de 10 055,50 de lei, fără a se ține cont de indexarea ulterioară a salariului judecătorului, chiar dacă după această dată, salariul judecătorului a suferit mai multe indexări.

Reclamanta a susținut că, în anul 2015 salariul judecătorului instanței de nivelul I, cu vechimea în muncă de peste 12 ani, a constituit 15 750 de lei, iar indemnizația lunară viageră, care urma să i se achite în mărime de 85 % față de salariul judecătorului, constituia 13 387,50 de lei.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, care a constituit 5050 lei, iar indemnizația lunară viageră, care urma să-i fie achitată, constituia suma de 15 023,75 de lei față de salariul judecătorului în funcție de 17 675 de lei.

În perioada 01 aprilie 2015 – 01 aprilie 2016, urma să i se achite indemnizația lunară în mărime de 13 387,50 de lei; în perioada 01 aprilie 2016 – 01 aprilie 2017, urma să i se achite indemnizația lunară în mărime de 15 023,75 de lei; în perioada 01 aprilie 2017 – 01 aprilie 2018, urma să i se achite indemnizația lunară în mărime de 16 600 de lei.

Totodată, pentru perioada 01 aprilie 2018 – 01 decembrie 2018, urma să i se recalculeze indemnizația lunară viageră în mărime de 85 % din salariul indexat al judecătorului, care constituia suma de 18 296,25 de lei, iar începând cu 01 decembrie 2018, salariul judecătorului cu o vechime în muncă mai mare de 12 ani din cadrul instanțelor judecătorești, constituie 22 450 de lei, astfel că, dînsa beneficia de dreptul să i se achite din data respectivă indemnizația lunară viageră în mărime de 19 082,5 de lei.

La 15 februarie 2019, a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cimișlia cerere prealabilă prin care a solicitat recalcularea indemnizației lunare viagere, luându-se în calcul indexarea salariului judecătorului, cu achitarea diferenței dintre indemnizația achitată și cea recalculată.

La 18 martie 2019, a primit refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr. 224 din 13 martie 2019, cererea prealabilă fiind respinsă pe motiv că dînsa nu poate beneficia de recalcularea indemnizației lunare viagere, deoarece nu există nici un temei legal.

Reclamanta a susținut că, refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr. 224 din 13 martie 2019 este ilegal or, până la 16 mai 2014, judecătorul demisionat putea să solicite achitarea indemnizației lunare viagere sau achitarea pensiei pentru vechime în muncă, principiul acordării acestui drept judecătorului demisionat, fiind același în ambele cazuri.

A relevat că, refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr. 224 din 13 martie 2019, este de natură să diminueze protecția juridică a statutului de judecător și derivă din interpretarea discriminatorie în raport cu alți magistrați demisionați, care beneficiază de indemnizații lunare viagere sau pensie pentru vechime în muncă.

Prin încheierea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea Ludmillei Curcă în partea ce ține de pretențiile acesteia față de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cimișlia.

Prin hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea, fiind anulat ca ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr. 224 din 13 martie 2019.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a recalcula Ludmillei Curcă indemnizația lunară viageră, achitată conform prevederilor art. 26 alin. (5) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în vigoare la data de 07 mai 2014, începând cu 01 aprilie 2015, ținându-se cont de indexarea salariului judecătorului.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Ludmillei Curcă diferența dintre indemnizația lunară viageră achitată și cea recalculată, începând cu 01 aprilie 2015.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze și să achite pe viitor în beneficiul Ludmillei Curcă, indemnizația lunară viageră, ținându-se cont de indexarea salariului judecătorului.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Ludmillei Curcă cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 2000 de lei.

La 06 aprilie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale, a declarat apel nemotivat, iar la 21 iulie 2020, cerere de apel motivată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 martie 2020, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu menținerea hotărârii contestate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, reclamanta este îndreptățită să beneficieze de indemnizația lunară viageră stabilită în corespundere cu normele indicate, drept ce se răsfrânge și asupra recalculării acesteia în modul indicat, astfel încât refuzul apelantei de a realiza acest drept este ilicit, întrucât, refuzul recalculării și achitării indemnizației viagere, urmează a fi apreciat ca susceptibil să genereze vătămarea drepturilor reclamantei Ludmila Curcă.

Subsecvent, completul judiciar a constatat că pretențiile intimetei privind anularea refuzului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr. 224 din 13 martie 2019, corect au fost admise de prima instanță, obligând apelanta să se conformeze legii, să recalculeze și să achite diferența indemnizației viagere restante începând cu 01 aprilie 2015.

La 03 martie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 17 mai 2021 a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea deciziei contestate, cu adoptarea unei decizii noi privind respingerea acțiunii.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele indicate în cererea de apel.

În esență a invocat că, prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, alineatele (4) și (5) ale art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, care prevedeau stabilirea indemnizației viagere și indexarea acesteia, au fost abrogate.

A subliniat că, solicitarea reclamantei de a i se efectua recalcularea indemnizației lunare în dependență de indexarea salariului judecătorului, începând cu 01 aprilie 2015 și pe viitor în temeiul art. 26 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, este neîntemeiată, iar instanțele inferioare au ignorat în totalitate norma juridică privind aplicabilitatea actelor normative în timp.

A conchis că, stabilirea indemnizației lunare viagere ce ține de o acțiune de trecut, care de facto s-a consumat în temeiul normelor juridice existente la momentul producerii evenimentului juridic (art. 26 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului) și care apelanta prin nici o acțiune nu a exclus-o, pe când, recalcularea indemnizației lunare viagere se referă la o acțiune de viitor, la un eveniment juridic ce urmează să se producă și care se va reglementa de normele juridice care vor fi în vigoare la momentul producerii acestuia și, nicidecum nu poate o acțiune de viitor să fie reglementată de o normă juridică deja neexistentă, din motivul abrogării acesteia.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 24 februarie 2021, dispozitivul căreia fiind recepționat de către recurent la 25 februarie 2021, iar decizia integrală la 19 aprilie 2021 (f.d.141, 143).

Prin urmare, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 03 martie 2021 (nemotivat), și la 17 mai 2021 (motivat), este în termen.

La 21 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia cererii de recurs, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință asupra recursului declarat.

Prin referința depusă la 27 mai 2021, Ludmila Curcă a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu

chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art.art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Nicolae Craiu

Victor Burduh